

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.,
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

La
Abonament lunar

pentru Martie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Dl Horváth Gyula.

Dând traducerea articolului ce am scris referitor la cuvintele domnului Horváth Gyula despre chestia naționalităților, „Magyar Hírlap“ dela 7 Martie zice:

... Horváth Gyula nem egyedül áll véleményével. Sőt egészen természetesen, hogy a higgadtan gondolkozó politikuskok helyeslik felfogását, máskülönben teljesen lehetséges volna ezt a felfogást a magyar parlamentben ismételten juttatni kifejezésre.

Pe românește:

„Horváth Gyula nu numai el singur împărtășește această părere (adece se se măsoare drepturile deopotrivă tuturor naționalităților! Red. „Tibunei“). Ba e de tot natural, că politicianii care cugetă serios aprobă părerea lui, alfel ar fi absolut cu neputință ca acești păreri să se dea expresie în parlamentul maghiar...“

Domnul Horváth Gyula are deci aerul a spune prin ziarul seu, că sunt Unguri, care cugetă serios la rezolvarea chestiei naționalităților. Fiind nu de azi, nici de ieri pe terenul luptelor, nu ne vom lăsa nici ademeniți nici desconcentrați cetind chiar șire atât de lămurite cum sunt ale domnului Horváth.

Eată de ce: noi vrem probe, noi vom să vedem, să știm cel puțin numele acelor Unguri, care împărtășesc părerile domnului Horváth; vom să-i vedem studiind chestia naționalităților, căci din lectura ce li-se dă în foi nu o vor cunoaște și necunoscându-o, nu vor avea nici pricepere nici țaria de suflet să o rezolve. Trebuie să o studieze în primul rând dl Horváth, căci chiar prin articolul d-sale arată, că nu a pătruns nici sentimentul nici gândirea Românilor. Alfel nu ar scrie la adresa noastră.

... de ce chiar și acum, România în chestia politice bisericești sunt înhamăți la „cerul acolora, care luptă pentru drepturi separate?“

Adece cum? fiindcă nu vrem că să toria civilă, fiindcă vrem să facem ceea-ce fac și Ungurii catolici: să ne apărăm legea și biserica, suntem înhamăți la carul celor care vor privilegii?

Dar' cine sânt aceștia?

Dar' atunci șeful dlui Horváth, contele Apponyi și colegii sei Ugron, Bartha și alții, luptă și ei pentru ceea ce vor „drepturi separate“.

De sigur însă, că nici unul dintre acești Unguri nu luptă pentru ca Românilor să li-se dea „drepturi separate!“

Această acuzare la adresa noastră deci numai atunci s'ar potrive, când li-s'ar aplica și corifeilor maghiari sus amintiți. Ea a fost deci cel puțin gratis, dacă nu o greșeală, o rătăcire din partea dlui Horváth.

Până se vor repeta însă asemenea invinuirii neîntemeiate, întreaga noastră discuție rămâne o balăbăneala fără rost, fie discuția pornită chiar cu cea mai bună intenție.

Organul dlui Horváth mai scrie:

„Természetes, köztudomásu, hogy Erdély részére különös helyzetet nem keres egy magyar politikusk sem; s hogy ez a vélemény tényleg is öltön, arra legjobb eszköz volna, ha külön hódolatokkal felhagyának a „Tribuna“ oldalán is, s keszdenék komoly, higgadt hangon tárgyalni valódi s érdekelmet, mint a minövel most állottak először élö konkrét formában.“

„Mi igérjük, hogy komolyan meg fogjuk vitatni velük e kérdéseket és ebből a szempontból közzétételre nyugtáztuk ezt az első foglalt.“

Pe românește:

„Natural și știe toată lumea, că nici un bărbat politic maghiar nu cere să li-se creeze Ardealului o situație deosebită; el' ca această părere se se intrupeze, cel mai eficace mijloc ar fi, dacă cei dela „Tribuna“ s'ar lăsa și ei de năbădăoasele lor aspirații separatiste și ar începe să discute serios, să arete, ca acum, în formă concretă adevăratele lor plângeri.“

„Noi promitem, că vom sta de vorbă cu ei serios și din acest punct de vedere dăm cu mulțumire chitanță despre această primă arvună.“

Recunoaștem bucuros, că „nici un bărbat politic maghiar nu cere să li-se creeze Ardealului o situație deosebită“, dar' toți au lucrat, ca Românilor să li-se creeze o situație insuportabilă.

Ear' ca această părere, care la noi Români a intrat în sânge, căci ni-s'a scris de atâtea-ori pe pele, — se dispare, să poftască bărbații maghiari po-

litici să dea dovezi, că pe viitor do-

resc să înceteze aceste stări de lucru. Dl Horváth și cei de o părere cu d-sa se o spună în parlament, că a fost o imbecilitate, când municipiile maghiare, în primul rând Clujul, au mai cerut încă legi excepționale în contra Românilor. Se vină apoi în Ardeal, în municipii, și să-i lumineze pe cei-ce prin fraudă au ajuns în capul afacerilor, că e glumă revoltătoare constituționalismul maghiar câtă vreme prin legi de pe vremea absolutismului Româniilor, majoritatea populației Ardealului, sânt excluși dela drepturile cetățenești.

În parlament și în adunări populare dl Horváth și cei de o părere cu el se ceară desființarea censului și o lege de presă ca cea din Ungaria.

Vom da atunci și noi cu plăcere chitanță despre arvună.

A vorbi de pace numai pe hârtie, a avansa numai frase, Românul zice că însemneză a bate apa în piua.

L...

Ear' proces de presă. Astăzi s'a înmanat dlui Andreiu Balteș un nou act al tribunalului din Cluj, prin care este vestit că la 3 Aprilie n. a. c. se va judeca întreaga curții cu jurați de acolo al treisprezecelea proces de presă intentat „Tribune“ de procuratura supremă. De astă-dată acuzat este, afară de dl Balteș ca redactor responsabil, dl Simeon Bratu, comerciant în Mihalți, ca autor. Articolul învinuit este o adresă de aderență către dnii A. C. Popovici și N. Roman, condamnații Republicii. Adresa a fost publicată în numărul 209 al „Tribunei“ din anul trecut.

Dela Cluj.

Cu privire la procesul „Foi Poporului“ care se va pertracta azi la Cluj, primim următoarele:

Cluj, 12 Martie.

Aseară a sosit aici și a fost internat în temnița ordinată dl Russu Șirianu. D-sa a fost escortat dela Seghedin de către Saáry Béla, oficer de temniță. La Oradea-mare i-au eșit întru întimpinare mai mulți studenți români dela facultatea de drept, în societatea cărora dl Russu a petrecut vre-o două oare, până la sosirea trenului accelerat.

În temnița ordinară de aici atât dlui Russu, cât și dlui Popa Necșa li-s'a rezervat o cameră ceva mai bună ca în rândul

trecut. Dl Popa Necșa a sosit azi dimineață deosemeni escortat de un sergent al temniței.

Deseară au anunțat că vor sosi domni Dr. Stefan C. Pop, avocat din Arad, care va apăra pe acușăți, — și al treilea acuzat, dl George Petrovici, învățător în Tornia, autorul articolului învinuit.

După câte mi-a spus, dl Russu n'are de gând să se apere. A venit dela Seghedin cu întreg bagagiul, gata de a rămâne aici și a nu perde timpul nici cu apelare, fiind — după cele petrecute — convins că toate ar fi zadarnice!

Pentru proces se arată de altfel mare interesare. Fiind mai ales trg, o mulțime de Români de prin regiuri sânt în oraș, ear' bilete azi la ameași deja nu se mai găsiu. Toată după ameașa a fost o procesiune întregă la iubiții nostri osândiți. Procurorul Dr. Lázár, care va susține acușă de mâne, n'a făcut nici o dificultate în ceea-ce privește vizitarea clienților sei.

Organizarea regimentelor după naționalități.

Sub titlul „Austria“ publică „Correspondența Română“ următorul remarcabil articol asupra temei acesteia:

Austria se desmoțeste; Austria își vine în fire: Austria face, par'că, opintiri să se ridice ear' deasupra!

Toemai în momentul de mare avânt național, când peste o sută de mii de cetățeni liberi și fericiți s'au adunat la Pesta, ca să aclame pe actualii consilieri ungari ai împăratului Francisc Iosif I., cerurile politice maghiare au fost surprinse cu știrea venită din Viena, că generalul Krieghammer, ministrul de războiu al monarhiei, a luat hotărârea de a reorganiza armata împărătească constituind regimentele după naționalități.

Idea unei asemenea organizații nu e nici nouă, nici acum pentru prima-dată emisă, ea este una din tradițiunile austriece în materie de organizație militară.

Casa de Austria a purtat în timp de șese sute de ani multe și mari războaie, a avut mulți generali mari și a câștigat multe victorii, căci nu ar fi putut altfel să se susțină în marea ei stăpânire. Armata austriacă n'a trecut cu toate acestea nici-odată drept o putere închețată și nelinfrântă. Ear' aceasta pentru-că era adunătură de fel și fel de oameni. Încă pe la începutul secolului trecut, în războiul de succesiune la tronul Spaniei, prințul Eugen de Savoia a făcut constatarea, că victoriile le câștigă anume regimentele, care nu sânt amestecătură, ci oameni de același neam.

Între aceștia erau așa numiții Servieni, adece Sârbii emigrați după încheierea trata-

tului de Carloveț în țările eliberate, așezați aici ca grănițeri și conduși de căpeteniile lor. Atât de temuți au devenit acești Servieni, încât Maghiarii până în ziua de astăzi le zic „vad rácok“, — Sârbii sâlbatici.

Puțin în urmă au câștigat Croații o reputațiune deopotrivă cu a Servienilor. Până în ziua de astăzi Croat e sinonim cu Cazac, ori dacă ne mai place, cu bașibuzuc.

Mai ales în urma acestor experimente s'a luat hotărârea de a înființa la hotarele orientale regimentele de grănițeri după naționalități, adece pe lângă cele sârbești, unul nemțesc, trei românești, unul sâcuesc și renumiții husari sâcuesți.

Aceste regimente au purtat greul luptelor, ele au sângerat în primele linii în timpul războaielor cu Napoleon I., care îndeosebi la Aspern a rămas uimit de grănițerii români.

Dintre regimentele din partea apuseană a monarhiei cele mai renumite au fost în timpul mai nou Deutscheisterii, Germani din Viena și chiar regimentele recrutate de pe șesul dintre Tisa și Dunăre, unde populațiunea e curat maghiară.

Dar' mai lămurit a eșit importanța omogenității naționale la iveală în timpul revoluțiunii dela 1848, când Sârbii, Croații și grănițerii români au pornit cuprinși de mânie oarbă asupra răsculaților, încât numele lui Ielacici, comandantul Croaților, e și astăzi rostit cu îngrozire de Maghiari.

E deci lucru firesc, că Maghiarii, care voesc slăbirea monarhiei, combat cu toată hotărârea idea constituirii regimentelor după naționalități. Astfel și desființarea regimentelor de grănițeri sârbești, nemțesci, românești și sâcuesți a fost una dintre concesiunile cerute de dtnșii. Ideala lor este o armată constituită astfel, ca în toate părțile ei să poată fi propagat spiritul așa numit patriotic, adece kossuthist.

Îndată-ce s'au simțit tari, ei au strănit ca regimentele recrutate în țările coroanei ungare să nu mai fie garnisonate în țările de peste Leitha, ci să rămână acasă sub înfrurirea directă a societății maghiare. Timp îndelungat arhiducele Albrecht a împedecat împlinirea acestei dorințe naționale maghiare. Când a văzut apoi că guvernul central va fi nevoit să cedeze, a făcut, și sunt acum vre-o zece ani, propunerea ca regimentele să fie constituite după naționalități și apoi să plece, precum doresc Maghiarii, acasă. Propunerea aceasta a fost mult discutată, dar' nu a fost primită și regimentele s'au întors așa cum erau, încetul cu încetul acasă. Singuri „ficiorii“ români au rămas pe la Viena, Praga, în Croația, la Pola și prin Bosnia.

Acum Maghiarii au început să ceară armată maghiară, cu limbă de comandă maghiară și atrănoare de guvernul ungar.

Deoare-ce în pactațiunile dualiste dreptul de a determina limba de comandă, cea de serviciu și compunerea armatei, i-a fost re-

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Azraela.

(Urmare și fine.)

Privia la mine cu drag, mă prinse de mână și mi spuse că pot să merg, mă lasă să merg cu doi captivi de-ai noștri acasă, departe, departe peste deșerturile pustii. Mi-a spus că și el și-a lăsat-o acasă pe aceea, căreia el îi este totul, și care totul îi este lui... Când am eșit din cort se uita la mine lung și așa de frumos era.

Pe drum mergând vedeam înaintea mea pe Arald cel viteaz. Frumos era ca soarele Răsăritului, svelt ca cedrii din Libanon, puternic ca un leu și mai curajos decât tigrii deșertului. Stătea maiestros pe calul seu negru, turban de mătăsuă trandafirie îi încungura fruntea, handjaru-i de argint îi strălucia de departe. Cu petri scumpe i-s'a lipit înfrumusețat cu petri scumpe i-s'a lipit înfrumusețat de mijloc. Ochii sei negri mă ardeau la obraji când privia la mine și când mă uitam la ei — era să nebunesc.

Și i-am văzut și pe al ghiaurilor domn. Frumos era și el, mai subțire ca Arald, mai alb la față și era mai sprinten. Vestiminte ce străluciau ca de aur i-se lipiau de trop. Ședea pe un alb ca și fața lui blândă.

Apoi îi văzusem stând în față. Se luptau. Arald era mai tare, ear' ghiaurul mai

sprinten și n'a învins nici unul... Se ciocniră din nou și atunci Arald căzu de pe cal, ghiaurul îi stătea în față și-i zise blând și dulce: „nu te voui omori, Fatma supărată ar fi și eu nu vreau să fie supărată. Așa ai face și tu se o vezi aici lângă mine pe ea, care tot așa de scumpă îmi este mie ca și ție Fatma...“

Apoi se prefăcură amândoi într'un nor subțire, tot mai subțire, până-ce pe urmă nu mai văzusem nimic înaintea-mi.

Zile întregi mergeam prin locuri necunoscute și la Arald gândiam într'una. Am ajuns la un țărm de mare. La început credeam că am dat de țeara ghiaurilor, dar' observaram îndată în ceața depărtării moșeele frumoase și minaretele subțiri. Știam că am ajuns la cetatea sultanilor puternici. Aici m'a luat cu sine sultanul Omar, și de atunci sânt aici, la Arald viteazul gândind întotdeauna...

Odașițele ascultau cu drag povestea viteazului Arald și a frumoasei Fatma. A ascultat-o și ea, și se gândia și ea la acela care totul i-a fost ei și căruia ea îi este totul. La Al-Rasid gândia mereu.

Se iubiau cu foc. Ședeau în mahala, tatăl ei vindea țitroane și el era pescar. De micuți au crescut laolaltă și s'au iubit de micuți, unul altuia erau să fie.

O zi sultanul Omar se oprește la ei în mahala și o duce pe Azraela. Și de atunci, de o săptămână se află în enderunul sultanu-

lui Omar. De o săptămână înzadar se încearcă sultanul să o facă să vorbească un singur cuvântel.

Ședea culcată a lene de-alungul unui otoman aurit. Un voal subțire îi acoperia trupul ei gingaș și pier-i despletit era lăsat în două părți pe piept. Celelalte se jucau lângă basiniul de marmoră din mijlocul chiliei. Un băiat harap îi stătea la picioare și îi făcea vânt cu un eventail de palm înverzit.

Privia la razele de apă dela fântâna artesiană, privia cum cad una după alta în basin picurii strălucitori și se uita la jocul odașiștelor frumoase.

Privia numai îngândurată fără să zică vre-un cuvânt, fără să joace și să ridă alături-reu cu ele.

Părea o fată de împărat vrăjită.

Soarele chiar apunea. Ultimele-i raze îi străluciau pe virful minaretelor subțiri și pe cupolele moșeelor frumoase.

Udele Bosforului păreau văpsite de sânge — razele soarelui le-a văpsit.

În turnurile moșeelor cu strigăt de alarm anunțau ora rugăciunii și tot musulmanul dreptcredincios cu fața întoarsă către soarele apunător își zice rugăciunile de seara. Tăcere e în întreg orașul, numai câinii fără de stăpâni, acesti privilegiați ai cetății sultanilor puternici, aleargă urlând pe strade gloriificând pe Alah atotputernic. Pescarii și-au

tras luntrile la țărm și valurile par'că s'au mai liniștit puțin...

Departe, acolo unde se vede soarele joacă-funându-se în undele mării o luntriță jucăvalurile Bosforului. Doi șed în luntriță, un bărbat și o femeie. Veselele odihnesc în luntriță, ei cu fața întorși către soare își zic rugăciunile de seara.

Se încep sgomotul din nou. Oamenii umblă earăși pe strade, pescarii și-au lăsat luntrițele pe apă și valurile undalau din nou.

El apucă veselele în mână și cu putere încordată mină luntrița înaintea, valurile se desfăceau și ei înaintau cu repeziune mare pe Bosforul liniștit. Din când în când priviau îndrēt și la fiecare sunet al veselelor isbiți de unde se cutremurau.

Din departare îi urmărește o luntre mai mărișoară cu câțiva bărbați de ai sultanului Omar...

S'a ostenit. Veselele și-le așează în luntriță și lasă în jos brațele cu resignațiune. Ea tremurând de emoțiune privește în fața lui.

— Până azi m'a lăsat în pace, de azi însă n'a vrut să treacă. Mi-a spus că trebuie să-l iubesc. Mi-a spus că pe mine singură, pe mine vrea să mă aibă din ale lui toate. Sultană mă va face, și nu odaliscă, ci doamna lui să fie. Sute de servitori vor asculta de mine, dacă vreau să-l iubesc.

I-am răspuns ca întotdeauna, afară de Al-Rasid, pescarul de lângă Bosforul tainic,

bărbat n'o să iubesc în veci. A lui, singură a lui vreau să fiu.

FuriOS se ridică atunci de pe otomanul aurit și a zis că tu vei muri, trebuie să mori!

M'am aruncat la picioarele lui, lacrimile îmi curgeau și tremurând l'am rugat să nu o facă aceasta. În momentul când tu ai înceta să trăiești și inima mea ar crepa. Îi voui iubi pe el, îi voui iubi ca pe nimeni altul.

Atunci mă ridică dela picioare și mă puse strîns lângă el, îmi șterse lacrimile din ochi. Me luă în brațe și în tăcinea amorului încep să-mi povestească. Îmi povestea de poveștile „O mie și una de nopți“, îmi povestea de pasărea „bül-bül“, care așa de frumos cântă încât te simți vrăjît când o ascuți și de apa vieții vecinice, din care dacă bei, tinăr și frumos rămâi pe veci.

Și eu la tine, numai la tine gândiam. Ascultam povestile lui și aș fi vrut să fim departe, departe de Omar, aici lângă tine, o! Al-Rasid. Dar' tu erai departe și eu departe de tine. Tu la mine gândiai din sinul Bosforului tainic, și eu la tine din ale lui Omar brațe. Sângele-mi ferbea în vine și inima mi-se sbuciuma de durere. Nu auziam și nu mai vedeam nimic, par'că mi-s'au întunecat ochii...

Aburi vineții se ridicau din ceaștele de argint de pe mesea de lângă otomanul aurit.

El a beut și am beut și eu, dar' într'al lui a fost venin...

servat comandantului suprem, împlinirea acestor dorințe atrăna numai și numai dela buna chibzuință a Monarhului.

Dacă e deci adevărat, că există fie chiar și numai ca proiect planul unei reorganizări după naționalități, Maghiarii și-au făcut iluziuni deșerte; ear' dacă se va și face această organizație, atunci Monarhul a fost numai prea îndelung răbdător.

Până chiar și numai știrea, că se discută din nou cesiunea constituirii regimentelor după naționalități, trece ca un fior de îmbărbătare prin popoarele asuprite. Sosita din Viena, știrea aceasta are înțelesul: Nu vă lăsați! dați înainte! arătați-vă puterea, căci noi numai răzimați pe puterea voastră putem să procedem la înfrânarea asupritorilor.

Ceea-ce se anunță pentru armată e începutul unei mari și ferice schimbări în întreaga viață comună, căci dacă după naționalități au să fie constituite regimentele, mai curând ori mai târziu tot după naționalități va trebui să se constituiească și parlamentul comun, ear' celelalte vor urma de sine ca necesitate organică, și Austria va deveni tare în timp de pace prin mulțumirea tuturor exigențelor legitime și mai tare încă în timp de război prin emularea popoarelor, care-și apără pe câmpul de luptă nu numai patria, ci totodată și numele, onoarea națională.

Cum? — se zice în coloanele unui ziar din Budapesta, — regimente românești să apere hotarele dinspre România?!

E înverdat gândul, din care pornește întrebarea aceasta.

Prea mult ar crede acela, care ar crede, că regimentele românești s'ar lupta contra dorobanților.

Așa să fie! Atunci însă, când Austria pune regimente românești de-alungul hotarelor, ea dă cea mai neîndoioasă dovadă, că nu are nici un gând ascuns în contra României, ci cea mai deplină încredere în România, — că exclude puțină unii conflict cu România.

Și acesta e adevărul cel mare, care ese la iveală din știrea sosită dela Viena la Budapesta. Ea este un advertisement pentru Maghiari, că sunt împregiurări, în care împăratul Francisc Iosif I. poate să conteze la întregul popor român.

Mare lucru ar fi, dacă s'ar face reorganizarea anunțată; ne e însă teamă, că Austria nu are destulă energie, ca să o facă. Un lucru e însă în toate împregiurările câștigat: li-s'a făcut Maghiarilor prima somațiune!

Numal dela dntșii atrăna că să și-i facă prieteni pe toți Români: fi vor avé dușmani pe toți, dacă nu-i țin să-i aibă prieteni.

Sârbii

contra

REFORMELOR PĂGÂNE.

Sârbii s'au pus pe lucru; pretutindeni țin adunări de protestare în contra proiectelor de reforme bisericesti. Șirul întrunirilor li-au deschis Sârbii din Novi-Sad (Neoplanta) printro' imponentă adunare la 4 Martie st. n.

Din darea de seamă publicată de „Branică” aflăm că o astfel de adunare impunătoare nu s'a văzut în Novi-Sad de 20 ani. Toate straturile societății sârbești au fost reprezentate; însuflețire rară; numărul participanților trecea peste o mie; au fost de față și mai mulți preoți catolici. Câțiva

Mă luă în brațe, mă strinse la piept și vrea să mă sărute.

„L-am respins deabia și am zis să-mi asculte mai întâiu povestea lui Arald viteazul și a frumoasei Fatma.

Se lăsa de-alungul oțomanului și eu ședeam lângă el, îi făceam vânt la față cu un eventail de palm înverzit. Se făcu palid, din ce în ce mai palid, eu îmi începiu istorisirea despre Arald viteazul, care era domn în țeri depărtate. Frumos era ca soarele Răsăritului. Svelt ca codrii din Libanon, înțelept ca un derviş învățat, puternic ca un leu și mai curajos decât tigrii deșertului; și a Fatmei celei frumoase, căreia el i-a fost totul și care totul i-a fost lui.

S'au iubit și fericiți au fost. Ea îi ședeau pe genunchi și el se juca cu lanțul de mărgelă dela grumazii ei. Îi despletia părul și îi încungiura cu el gâtul ei alb.

Dar' el trebuia să plece în contra afurisiților de ghiauri departe, departe peste deșerturile ferbinți.

Și s'a dus și ea cu el. Turban de mătășă trandafir și-a pus pe cap, handjar de argint a apucat în mână, de brâu lat de catifea și înfrumșetată cu petri scumpe atrăna un iatagan ușor. Laolaltă cu călărit în fruntea oastei.

Frumoși au fost, puternice Omar, frumoși și fericiți!

Ghiaurii i-au încungiurat, căci erau mulți ca năsipul deșertului și ca stelele din cer.

preoți bătrâni, unul de 82 ani, bolnavi, din depărtare ne putând umbra au lăsat să fie transportați. Oamenii cei mai de frunte dintre cărturarii sârbi au ținut vorbiri electrifiatoare; ear' între convocatori era iscălit și bătrânul Dr. Polit-Desancici.

Eată rezoluția primită de adunare:

1., Politica bisericească a guvernului exprimată în proiectele de lege despre căsătoria civilă, despre matriculele de stat, despre libertatea de a profesa ori-ce religie nouă, despre recepțiunea Ovrelor și despre schimbarea §. 12 al legii din 1868 privitor la religia copiilor născuți din căsătorii mixte — vatămă, în existența lor, drepturile fundamentale ale bisericii ortodoxe sârbești, cât și toate interesele religioase-morale ale poporului și tagmei preoțești sârbe, încât ele sunt în ori-ce privință păgubitoare și distrugătoare.

2. Având acestea în vedere, Sârbii din Novi-Sad de religia ortodoxă, întruniți în această adunare aderează în toate la adresa episcopatului sârbesc, așternută la 9/21 Maiu 1893 atăt Maiestății Sale Imperiale și Apostolice Regești cât și guvernului țerii, adresa, în care episcopatul nostru a scos la lumină toate consecuențele rele ale politice bisericești urmate de guvern pentru poporul sârbesc și biserica lui ortodoxă; ei declară solemn, că la ori-ce ocaziune și prin toate mijloacele legale vor sprigini și apăra opiniunile emise în sus pomenita adresă a episcopatului ortodox sârbesc.

3. Adunarea pătrunsă de încredere cătră episcopatul seu, nădăduște și așteaptă dela el ca dela cel mai competent reprezentant al bisericii ortodoxe sârbești și al intereselor ei, că și de acum înainte va păși în frunte apărând legea noastră sfântă strămoșească, și că dacă proiectele politice bisericești ale guvernului vor veni în discuție în casa magnaților, vor ridica energie vocea lor în contra acelei nefaste politice bisericești, întru apărarea bisericii ortodoxe sârbești.

4. Stând neclintiti pe lângă biserica lor sfântă ortodoxă ca ocrotitoare și păzitoare dovedită a poporului nostru în nevoile și suferințele lui prin șirul cel lung al veacurilor, Sârbii din Novi-Sad de față la adunare declară, că și din partea lor, întrucât le stau la îndemână mijloace legale, voesc să întreprindă totdeauna și la ori-ce ocaziune tot ceea-ce le stă în puțință spre a delătura dela biserica lor primejdiiile care o amenință prin politica bisericească a guvernului și consideră, că astfel de atitudine este datorita sfântă a fiecărui Sârb ortodox; văzând mai departe că și mișcarea bisericii catolice în contra politice bisericești a guvernului este tot așa de bine numai apărarea față cu năvălirea nejustificată a puterii de stat, precum și noi procedem din acest punct de vedere, exprimă simpatii lor atăt față cu această mișcare cât și față cu ori-care altă mișcare în acest sens, gata fiind să lupte împreună totdeauna mână în mână cu fiecare altă mișcare de acest soi pe teren constituțional întru apărarea drepturilor bisericii.

Dr. Milan Davidova, Dr. Lazar Stanoićević, secretar. president.

Dr. Milan A. Cirić, secretar.

Peste tot Sârbii au ridicat protest, în contra reformelor până acuma în următoarele adunări:

1. Sinoadele bisericești din: Titel, Bașahid, Senta, Derone, Ciurug.
2. Orașele și cercurile, în care se aleg delegați pentru congresul bisericesc al Sâr-

Pe el l'au omorât și ea a căzut prinsă. Al ghiaurilor domn a răpiti-o cu sine în cortul seu de aur. Ea supărată a fost și și nu grăia nimic. El a întrebat-o și ea și-a spus durerea. Atunci ghiaurul blând a făcut-o liberă să meargă la ai sei în țeara ei frumoasă, căci și el și-a lăsat-o acasă pe aceea, care pentru el trăește și se roagă pentru el la Alachul ghiaurilor.

Frumos a fost el și blând fără de seamă. Mai subțire ca Arald, alb la față, nu avea barbă și nu era așa curajos ca el; dar' era bun, fără de seamă bun. Se uita la Fatma cu drag și a lăsat-o să meargă, să meargă și să-l plângă în țeara ei frumoasă pe viteazul Arald. . . .

Ascultă povestea lui Arald viteazul și a frumoasei Fatma, apoi se ridică încet, mă luă în brațe și . . . vrea să mă sărute.

L-am respins deabia și el căzu îndrăgă. Se făcu palid, din ce în ce mai palid. Cu ochii privia adânc, dar' genele i-se lăsaus ostentite și i-au umbrat ochii pe veci. . . .

La tine am alergat, Al-Rasid, acum să odichnesc pe brațele tale și să mă scutești cu amorul tău.

El o strângea la piept și ea tremura de teamă și iubire.

Nu mai grăesc nimic.

El apucă veselele în mână și cu putere încordată mână luntrețea înainte. Valurile se desfac și ei înaintează cu repeziune mare pe sinul Bosforului liniștit. Din când în când

bilor, anume: Beciherecul-mare, cercurile: Perles, Madoș, Vranevaț, Jabal și St. Miclăușul-mare.

3. Adunările cetățenilor din: Cula, Dobrița, Sârbobran, Senta, Petrovo-selo, Martonoș, Mol, Ada, Novi-Sad, Turija, Beciu-vechiu, Padeiu-sârbesc.

4. Cercurile pentru alegerile în parlament: Vêrbas-Cula, Alibunar.

5. Sinodul protopopesic din Beciu-vechiu.

6. Sinodul eparchial din Timișoara, ținut în Dumineca trecută, 11 Martie n. în Chichinda-mare și despre care vom aduce amănunte în numărul viitor.

7. Prin adrese deosebite cătră deputați în parlament: Radicalii din Novi-Sad; alegătorii din Perles, alegătorii din cercul Uzdin și alegătorii din Bașahid.

Ziarele sârbești ce ni-au sosit azi anunță mai multe noue întruniri ce se vor ține în zilele proxime.

Proiectele politice bisericești.

În ședința de Sâmbătă a camerei maghiare au luat cuvântul în discuția generală a proiectelor de lege bisericești Stefan Nagy, Carol Eötvös și Stefan Vajay.

Cel dintăiu a declarat că el a fost dela început și e și acum în contra proiectelor de lege bisericești. Oratorul constată că de o parte proiectele păgubesc pe protestanți, de altă parte dau nutremânt agitațiilor naționaliste, produc indiferentism și în sfârșit ireligiozitate. Biserica catolică se vede atacată în dogmele sale și de aceea nu poate recunoaște căsătoria civilă ca căsătorie legală. Oratorul se alătură la propunerea contelui Apponyi. (Aplause în stânga.)

Al doilea orator, Carol Eötvös își începe discursul prin următoarea propunere: „Camera se decidă, că primește proiectul de lege actual despre regularea dreptului matrimonial și totodată îndrumă guvernul, ca îndată-ce acest proiect va deveni lege să prezente proiectele de lege corăspunzătoare în scopul realizării și aplicării dispozițiilor art. de lege XX. din 1848”. (Aplause în stânga extremă.)

Spre motivarea acestei propuneri oratorul declară, că punctul al doilea al acestei propuneri ținde într'acolo, ca toate acele dispoziții importante ale articolului citat, care nu au intrat în vigoare, să se introducă în calea unor legi potrivite. Aceasta cu atăt mai virtos, că toate legile dela 1848 sunt isvorul însuflețirii generale a națiunii. (Adevărat! Așa e! în stânga extremă.) Numai prin aplicarea acestei legi, continuă oratorul, se va restabili egala îndreptățire a confesiunilor și se vor înlătura susceptibilitățile profesionale; de altă parte aplicarea acestei legi va avé drept urmare, că confesiunilor le va fi cu neputință a întrebuiința preoții nemaghiari ca agitatori naționaliști. (Aplause vii în stânga extremă.)

Oratorul protestează apoi în contra afirmării, că între partidul seu și guvern ar exista o alianță. (Claritate în stânga.) Guvernul și partidul seu stau pe baza pactului dela 1867; noi însă, zice oratorul (O voce în stânga: Minoritatea!), stăm pe baza principiului de independență. Direcțiunile noastre politice se exclud deci absolut una pe alta. Continuând Eötvös spune cum în timpul din urmă atăt dincoace cât și dincolo de Leitha s'au ivit băneli ca-și-când guvernul ar lupta pentru partidul independent și vice-versa. Adevărat din

privesc îndrăg și la fiecare sunet al vâslelor isbiți de unde se entremură.

O luntre mai mărișoară, cu câțiva bărbați de ai sultanului Omar îi urmărește cu foc.

Depărtarea e tot mai mică, îi ajunge îndată.

S'a ostenit. Veselele și le așează în luntre și și-lăsa cu resignațiune brațele în jos. Ea tremurând de emoțiune îl privește cu drag.

O îmbrățoșiază cu foc. Se ridică în picioare și privește luntrea ce-i urmărește. . . .

Eată-i ajuns . . . cu un picior apasă marginea luntreții și . . . cercuri rotoitoare arată mormântul, mormântul adânc al lor. . . .

Seara târziu, când cerul e senin și timpul liniștit, departe, acolo unde luna argintie se ridică din undele mării, o luntre joacă pe valurile Bosforului tainic.

Doi șed în luntre, un bărbat și o femeie. El apucă veselele și cu putere încordată mână luntrețea înainte. Valurile se desfac dinainte-i și ei totuși stau locului — neclintiti.

Din când în când privesc îndrăg și la fiecare sunet al vâslelor isbiți de valuri se entremură.

Pescarii îi vâd de departe și se feresc de ei cu atențiune, căci acesta e jocul dșinilor afurisiți, e sufletul fără de pace al ucigașului. . . .

Ioan Dolean.

toate acestea e că noi spriginim proiectul de lege despre căsătoria civilă, deși știm că prin asta spriginim guvernul. Dacă noi în această cesiune spriginim guvernul, atunci vom avé pe cap cine și până când un cabinet ce stă pe baza pactului dela 1867, dar' noi am dus la isbândă un principiu mare și puternic al programului nostru. Dacă noi nu vom sprigini guvernul actual, acesta va căde și în locul lui va veni un altul, poate și mai rău, care va sta deasemeni pe baza pactului dela 1867. (Claritate mare în stânga și stânga extremă.) Ar fi puțină mângăiere pentru noi având un cabinet pe baza pactului dela 1867, dar' căzând din pricina aceasta principiu nostru de căpetenie. Oratorul arată consecuențele ce ar rezulta din faptul, dacă guvernul actual ar căde împreună cu proiectele sale bisericești și revine asupra cesiunii botezurilor din căsătorii mixte. Oratorul constată, că cearta la care a dat naștere proiectul de lege despre introducerea matriculelor civile culminează într'acolo, că preoțimea catolică, spriginită de clerul înalt și de Scaunul papal a declarat, că nu va executa dispozițiile art. LIII. din 1868. În cazul acesta guvernul nu poate abdică, dacă nu consistă din trădători. Legea trebuie introdusă, modificată sau abrogată cu toată puterea statului. La tot cazul trebuie însă ca statul să-și valideze supremația asupra bisericii. (Aprobări în dreapta și stânga extremă.)

Oratorul combate apoi obiecțiunea, că căsătoria civilă obligatoare n'ar fi o cesiune a liberalismului. Noțiunea liberalismului — a zis oratorul — e totdeauna relativă. În 1868 s'ar fi putut discuta, dacă căsătoria civilă obligatoare sau facultativă e mai aproape de liberalism? Astăzi însă, după 21 ani dela discursul lui Deák, principiile acestui proiect, prezentate cu învoirea coroanei, nu pot fi decât liberale.

Vorbind despre distincția ce a făcut Ugron între liberalism și libertate, oratorul recunoaște, că liberalismul și libertatea sunt două lucruri deosebite. (Aprobări vii în dreapta și în stânga extremă.) Deosebirea între aceste două noțiuni e însă numai gramaticală; în politică însă și în istoria „națiunii” noastre nu e nici o deosebire. (Aprobări vii în dreapta și stânga extremă.)

În sfârșit oratorul arată că chiar introducându-se căsătoria civilă parțială sau facultativă, propuse de Apponyi și Ugron, clerul ar fi și cu această rezolvare nemulțumit. Încercăturile ar fi tot acelea fără-ca să se ajungă scopul final: crearea unei păci definitive bisericești. Oratorul descrie apoi în colorii vii binecuvântările ce ar rezulta din unirea societății ungare pe baza normelor unitare în afaceri matrimoniale și termină cu cuvintele, că el primește proiectele. (Aplause sgomotoase și strigate de „Ejen” în dreapta și stânga extremă. Oratorul e felicitat de mai mulți deputați.)

După o pauză de cinci minute a luat cuvântul Stefan Vajay, unicul preot catolic al stânzei extreme. Acesta a declarat că nu primește proiectele.

CRONICĂ

„Reuniunea română de muzică din Sibiu” și-a ținut Duminecă în 11 Martie n. a. c. la oarele 11 din zi adunarea sa generală ordinară sub presidul dlui prof de muzică G. Dima. Adunarea a fost cercetată de aproape toți membrii activi ai „Reuniunii”. În cuvântul seu de deschidere, presidentul accentuând însemnătatea reuniunilor de cântări în general și în special a „Reuniunii române de muzică din Sibiu”, care în timpul din urmă s'a avântat prin prestațiunile sale la un nivel până acuma neajuns de nici o reuniune română din monarchie, ba nici chiar din regalatul român — a insistat asupra influenței culturale ce reuniunea o exercită asupra membrilor activi și cu ei împreună asupra societății române peste tot. Mulțumită zelului și interesului membrilor reuniunii și societății române din Sibiu față cu reuniunea, aceasta în timp scurt va pute să rivalizeze cu ori-care altă reuniune soră din patrie. Din raportul comitetului despre activitatea reuniunii în 1893 este evident, că multul guvern a aprobat statutele modificate, pe baza cărora reuniunea română de cântări de până aci și-a primit numirea de „Reuniunea română de muzică din Sibiu”, prin ceea-ce reuniunii i-s'a deschis un câmp mai vast de activitate, putând astfel cultiva între marginile statutelor sale și muzica instrumentală. Tot în urma modificării statutelor anul reuniunii se compută din 1 Septemvrie n. și până la ultima August n. Concerte reuniunea a dat în anul trecut două și anume primul în teatrul arășeneș, executând „Creațiunea”, oratoriu pentru soli, cor mixt și orchestră de I. Haydn. Partile solo le-au avut doamna Maria Crișan (sopran), dl V. Popovici (tenor) și Ioan Damian (bass); al doilea concert arangiat în sala dela „Gesellschaftshaus” a avut următorul program: 1. Ouvertura din opera „Flauta magică” de W. A. Mozart; 2. Două piese pentru violina cu acompaniamente de orchestră: a) Romance (F—dur) de L. van Beethoven; b) Legendă (G—moll) de H. Wieniawsky și 3. „Cruciății”, poemă dramatică pentru soli, cor mixt și orchestră, de Niels W. Gade. Solii i-au avut doamna Dima (Armida), dl V. Popovici (Rinaldo) și profesorul Friedrich Wellmann (Petru Eremitul). Ambele concerte au

avut succes strălucit. Condusă de dorința de a executa cât mai multe piese românești potrivite gradului de dezvoltare al reuniunii și gustului publicului român, reuniunea în toamna a. t. s'a adresat cătră toți compozitorii români cu cererea să-i trimită compozițiunile lor; mai departe spre a cunoaște referințele muzicale în România, comitetul a emis pe directorul seu de muzică dl G. Dima la București, care luându-și informațiunile dela factorii competenți, a pus în perspectivă o eventuală excursiune la București spre a concerta acolo. Adunarea luând la cunoștință raportul comitetului, în vederea prescrierilor statutelor, la propunerea comitetului: proclamă de primii membri onorari ai ei pe dl Dr. Aurel Brote, directorul băncii „Transilvania” și pe doamna Minerva Brote, care, cel dintăiu ca întemeietorul reuniunii și ca primul president al ei până bine de curând, ear' doamna Brote prin zelul neobosit dela întemeierea reuniunii și până azi — și-au câștigat merite necontestabile pentru existența, bunăstarea și progresarea reuniunii. Urmând alegerea comitetului au fost declarați aleși: president: G. Dima, profesor; director de muzică: G. Gima, profesor; secretar (după renunțarea dlui M. Voilean): Dr. Petru Span, profesor seminarial; cas-sar: Cornel Aiser, employat de bancă; arhivar: Emil Borcea, funcționar la banca Transilvaniei; econom: Nicolae Albu, cleric; ear' membri în comitet: Nicolae Bența, employat de bancă, Dr. Ioan Stroia și Victor Tordășianu, ambii oficiali consistoriali.

Numiri. Juzilor Carol Tamas dela tribunalul din Bistrița și Frederic Phleps dela tribunalul de aici li-s'a conferit titlul și caracterul de jude de tablă. Notarul Wenceslau Pall dela tribunalul din Ciucșereda e numit subjude la judecătoria cercuală din Giergio-St. Miclăuș.

Diletantismul și patimile în politică. Sub acest titlu s'a tipărit de curând în Gherla o broșură politică scrisă în Blaj de un cunoscut „moderat” și „aspirant” din generațiunea mai tinăra a clerului bisericii noastre unite. Adevărat că autorul iscălește numai cu pseudonimul „Tenax”, dar' de pe glas se cunoaște paserea. Broșura conține multe de toate. Recunoaște, așa per tangențem progresul cauzei românești și a spiritului național, dar' mai presus de toate își exprimă o mulțime de nemulțumiri cu atitudinea și cu obiceiurile politice ale diferitelor noastre clase sociale. Așa de pildă este nemulțumită cu tinerimea, că prea mult demonstrează; este nemulțumită cu presa, și în prima linie cu „Tribuna”, că prea e pătimăș și personală și nu se pleacă înaintea autorităților, este în fine nemulțumită cu poporul întreg, că prea multă politică face, politică de diletant se înțelege, și nu lasă acest lucru numai „conducătorilor” și „bărbaților providențiali”. Drept concluzie autorul înșiră și câteva sfaturi, în ce să facem ca să fie mai bine? Aici ne învață „să ne luptăm onest și pe teren legal”, (ca-și-când românimea ar fi subminată de comploturi și conspirații) „să ne luptăm cu arme, care nu sânt potrivite cu noi”, „să nu facem sgomot pentru toate celea” („auzi acolo!) „să ne facem programe mai „reconciliante”, cum e „bună-oară programul dat de foaia „Dreptatea” (Să cuitze „Dreptatea”, dacă poate, acest compliment”) etc. Cetind aceste sfaturi, te convingi înadever că e mult „diletantism” în politica noastră, autorul broșurii ar trebui însă să înceapă îndreptarea cu sine însuși. Ear' dacă e să ne întrebăm: care este scopul în vederea căruia s'a scris broșura, trebuie să rămânem datori cu răspunsul. Că prin sfaturile sale va determina o schimbare a atitudinii politice a Românilor, nu va crede-o nici autorul. Că prin expunerile sale a dat oglinda situației, nu-i va crede-o nici un Român. Atăta numai rezultă cu adevărat — că d-sa este nemulțumit cum merg treburile. Aceasta i-o credem. Căci în adevăr în fața spiritului de însuflețire și rezistență hotărâtă, care a cuprins toate straturile poporului, nu poate fi mulțumit un om, cu deprinderi domnești cam — laxe în cele naționale și care pe deasupra mai voeste să facă și carieră prin purtare înțeleaptă. Sigur că un asemenea om trebuie să fie jignit, când se vede ținut în evidența obștei și luat la ochiu de câte-ori comite câte un act de exagerată „condescendență”. Nemulțumirea d-sale este însă un semn de progres pentru noi și pentru toți cei-ce își fac combinațiile politice basate pe puterile vii ale masselor române. De aceea recomandăm cu plăcere broșura sa, ca pe o lectură interesantă și instructivă, deși numai în mod negativ în ciuda prea multor greșeli de limbă, gramatică și ortografie.

Împărțirea regimentelor după naționalitate. În ședința partidului liberal din Dumineca trecută, Wekerle a anunțat că la interpelarea deputatului Vörös János în afacerea aceasta va răspunde, că nu se planuește vre-o nouă împărțire a regimentelor din Ungaria.

Advocații români din Timișoara. Dumineca trecută, 11 Martie, camera advocațională din Timișoara a ținut adunare generală, în care veni pe tapet și proiectul despre căsătoria civilă! La adunare au luat parte 48 advocați, dintre care 11 Români și 5 Sârbi (din Verșeț). Dacă veniau toți advocații români membri ai camerei, 50 la număr, ar fi fost căzut propunerea de a se vota încredere ministrului justiției pentru căsătoria civilă. Indolența și nepăsarea celor absenți a contribuit să învingă în voința popoarelor, ci voința Ovrelor. Dl Cor. Brediceanu, într'o vorbire substanțială a motivat eliminarea din raportul camerei a pagărilor privitoare la căsătoria civilă. La votare propunerea dlui Brediceanu a întrunit 19 voturi din totalul de 46.

Denunțantul din Mănaștur. Un patriot patentat din Hunedoara dă seamă în „Ellenzék” dela 10 Martie n. despre „Producțiunea declamatorie-musicală, împreună cu joc”, arangiată cu prilegiul așezării învățătorilor greco-orientali din cercul Cluj-Turda, secțiunea Cluj, la care petrecere „a fost convocată și o parte a maghiarimii”. Reese din descriere că nu prea s'a simțit acolo bine acest atom al maghiarimii. Unde însă devine denunțator nemernic, sînt cele din urmă rînduri în care e vorba despre adunarea de a doua zi a învățătorilor. Aci, bine înțeles, sofară n'a fost poftită, de aceea spre marea mea părere de rău — nu pot refera, — spune patriotul. Cu toate acestea îmi iau voie a invita pe domnul inspector școlar regeșc, să binevoiască a priveghia asemenea adunări învățătoresci, să nu slujască ca ocazie pentru agitații naționale. Și din această perfidă denunțare reese lămurit că ne folosim apăsătoare în societate către concetățenii noștri maghiari, făcându-le cîinste de a-i pofti la petrecerile noastre și impunându-ne astfel o porție de rezervă, ei se prefac în denunțatori.

O plângere legitimă. Un poporean din comuna Căleian n-i se plînge, că consistorul archidieceșan din Sibiu a suspendat în anul 1890 pe preotul Simeon Bologa din acea comună. De atunci și până în ziua de astăzi cauza preotului suspendat nu e încă finalizată, astfel că poporenii în tot timpul acesta au stat fără preot. În dese rînduri ei s'au adresat autorităților bisericești competente cerînd să rezolve afacerea, ca comuna să-și poată alege preot nou, dar cererea lor nu a fost împlinită. Acum ei amenință a trece la o altă religie. Ar fi timpul suprem ca autoritățile noastre bisericești să pună odată capăt acestor stări de lucruri care strică prestigiului și vazei bisericii.

Alegere de medic. Ni-se scrie din Șercaia: Până în 20 Martie 1894 e deschis concurs pentru postul de medic cercual la pretura din Șercaia, curat românească, apotecă în reședință; asemenea judecătoreie reg. Leafă 600 fl. și 200 fl. spese de călătorie. Se poate spera până la un venit anual de 1500—2000 fl. Aleg reprezentanțele comunale consistătoare din Români. Pretor-suprem și vice-pretor tot Români. Ar fi foarte recomandabil să competeze Români.

Din protopopiatul Albei-Iuliei. Ni-se scrie din Alba-Iulia: În comunele gr.-or. Ponor și Valea-Gioagelului actualul protopresbiter al Albei-Iuliei a concretizat învățământul popular parochial de acolo, nevoind a aplica învățătorii apți. Ambii parochi și-au ales apoi la rîndul lor pe niște neapți și ei trag salariu de câte 300 fl. v. a. Ce zic la aceasta autoritățile bisericești competente?

Petrecerea din Zlatna. Din Zlatna primim următoarele: În 20 Februarie a. c. un grup de poporeni, adevărați fii ai bisericii, au arangiat o petrecere cu scop de a pune basă la înființarea unui cor vocal bisericesc. Petrecerea s'a început cu o „horă”, așa că-ți salta inima văzînd cum o mulțime de Români și Românce undulau învîrtiturile tactice, în costumele lor originale. Ce-a fost mai frumos e că la petrecere s'a observat numai și numai clasicul costum românesc. Nu putem trece cu vederea un fapt foarte regretabil. Dama din loc și giur nu numai că nu au participat la petrecere, dar au arangiat o petrecere în cerc restrîns spre a demonstra. Onoare d-nei Dămian din loc, care la etatea înaintată de peste 60 ani nu a pregetat a servi de exemplu onorându-ne cu prezența până la 2 oare noaptea. Onoare d-nei Andreea, care în costum buciomănesc n-a făcut onoare până în zori de zi la 7 oare, când toți oaspeții în ordine exemplară au părăsit petrecerea ducînd cu sine suvenirii dulci dela o petrecere pur românească. Resultatul material al petrecerii a fost destul de satisfăcător. Venitul total a fost de 66 fl. 50 cr., din care după ce s'au detras spesele de 33 fl. 29 cr., a mai rămas venit curat 33 fl. 21 cr. Suprasolviri am primit dela următorii domni: Iuliu Montani, protopop gr.-cat., George Damian, preot, Petru Paul, preot, Ioan Moldovan, preot și Kolozsvári Gergelyfi, Victor Damian, Lózing János, Ioan Cismaș, Petru Candrea, Ioan Paul, Iuliu Albini, Iuliu Papp, Nicolae Olariu, Ioan Moldovan, Mihailu Moldovan, Nicolae Corpade, Nicolae Sărb, Nicolae Cristea, Károly Dudos, Antal Zagnofi, Ștefan Păsculeț, Moise Popescu, Nicolae Paul, Gusti Olberth, Donat András, Széles Géza cu câte 20 cr. și Nagy Károly, apotecar 1 fl. 20 cr. Tuturor acestor marimonioși contribuțenți le aducem călduroase mulțumiri. *Comitetul arangiator.*

Canonicul Laurán apostol al maghiarisării. Ni-se scrie din Oradea-mare, că canonicul Laurán a interzis alumnii din seminarul oradan, al cărui director e el, să cânte cântări naționale române și cu deosebire „Deșteaptă-te Române”. Tot din ordinul lui alumnii nu vorbesc românește, ci ungurește. În schimb însă alumnii sînt trimiși la gimnasiul maghiar ca să învețe cântece naționale maghiare ca „Hymnus”, „Szózat” etc. Urgia și disprețul întregii națiuni cadă asupra lui, pentru că s'a făcut unealtă atât de ticăloasă a adversarilor noștri!

Împedecarea emigrării Sécuiilor. Din ordinul ministrului de comerț Béla Lukács au sosit zilele acestea 120 de copii sécui în Budapesta. Ei au fost aplicați ca învățăci în diverse ateliere. Pentru îngrijirea și alimentarea acestor copii va purta de grijă ministrul. Lucrul acesta se va face în fiecare an. Scopul urmărit de ministrul e ca să împedecă emigrările Sécuiilor. Ajunge-și-va

oare scopul? Tare ne îndoim. Prea s'a infiltrat în Sécui dorul de emigrare în „Tzárába”.

Cura de apă a Papei. După-cum se scrie din Roma, Papa a trebuit să întrerupă cura de apă ce o începuse sub conducerea personală a preotului Kneip. Tot așa a trebuit să facă și cardinalul Monaco La Valletta, care suferă de diabet.

Brigandagiul în Italia. În Campania romană, la 4 kilometri departe de Roma, niște brigânți au atacat la 27 Februarie n. seara pe contesa de Agreda și pe însoțitorul ei, locotenentul Morello. Contesa și locotenentul au făcut o excursiune cu trăsura. La reîntoarcere se trezese deodată încungirița de o ceată de brigânți armați. Brigânțiiucid calul și opresc trăsura. Locotenentul, care era în haine civile și n'avea nici o armă la sine, n'au avut încetă, a dat toți banii și prețioasele ce avea la sine brigânților. Casul acesta a produs cea mai mare senzație în Roma.

Atentatul cu bombă în Roma. Depeșa noastră de Vineri despre atentatul cu bombă întemplat în Roma, o întregim prin următoarele detalii: Bomba a fost umplută cu Chloralci, fitilul, muiat într-o soluție de vitriol, era bîgată într-un tub de majolica. Un asemenea tub s'a găsit în buzunarul unui lucrător. Persoanele arestate au fost puse ear' în libertate. Cercetarea judecătorească în această afacere continuă.

Procesul de presă al „Foi Poporului”.

Cluj, 13 Martie n. (Tel. part. a „Tribunei”) Tribunalul s'a constituit la oarele 10; acușaii toți de față. Apărător Dr. Ștefan Pop, acuator Dr. Lăzăr Aurel. Rechisitorul palid, nu dovedește agitația. Acușaii predau apărarea avocatului. Acesta sdrobește acușaii cu argumente puternice dovedind nevinovăția acușaiilor. Pertractarea se respinde la oarele 11. Juratul Haller Răzvan declară că nu se supune usului de pînă cum ca jurații să fie separați. Președintele din autoritate proprie permite contactul juraților cu publicul. Sentența s'a publicat la oara 1 1/2 p. m. Petrovici este condamnat la 2 luni închisoare de stat și 20 fl., Russu la alte 15 zile închisoare de stat, 100 fl. perdere din cauțiune și publicarea sentenței, precum și amîndoi solidari la purtarea speselor de proces. Popa Neșca a fost achitat unanim. Procurorul înștiințează cerere de nulitate, acușaii nu.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Viena, 13 Martie n. În comisiunea valutei a declarat Plener, că măsurile pentru restabilirea valutei deocamdată au numai un caracter provisor. De o regulare definitivă poate fi numai atunci vorba, când se vor primi plățiri în bani gata.

Știrea că viceprimarul Richter a refuzat să primească postul de primar a produs mare senzație.

Berlin, 13 Martie n. Reichstag-ul a primit și articolul 19 din tarifal transportului de mărfuri al convenției comerciale cu Rusia.

Madrid, 13 Martie n. Ministerul s'a constituit sub prezidenția lui Sagasta.

Londra, 13 Martie n. În mesagiul de tron prin care s'a deschis parlamentul se accentuează, că raporturile cu puterile străine sînt amicale; mai departe că situația în Irlanda e mai pacinică. Despre cestiunea casei de sus și a bilului Homerule nu se face nici o amintire.

Partidul liberal a ținut o adunare sub presiul lui Rosebery, în care acesta a declarat că e un aderent necondiționat al lui Home-rule și că stă cu totul pe punctul de vedere al lui Gladstone în contra casei de sus și a constituției aceleia, care e o anomalie. Primul proiect de lege ce-l va presenta casei de jos va fi despărțirea cu totul a bisericii irlandeze de stat.

Belgrad, 13 Martie n. Știrea despre un pretins atentat cu dinamită e neadeverată.

Anvers, 13 Martie n. Vaporul „Apollo” s'a cufundat în timpul călătoriei dela New-York. Cincizeci de persoane s'au înecat.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:

„Îndreptar practic” în toate afacerile financiare, de N. Pop. — „Doamna Kiajna”, dramă istorică în 5 acte de Rădulescu-Niger. — „Tigani”, de I. Pop-Reteganel. — „Dor și jale”, de D. Voniga. — „Poesii”, de Vlahuță. — „Teatru”, de Ventura. — „Din Goana vieții”, de Vlahuță. — „Novele”, de Zamfirescu. — „Poesii”, de Stoinescu. — „Cerbul de aur”, de Stăncescu. — „Basmă”, de Stăncescu. — „Poesii complete”, de Scrob. — „Căntece Moldovești”, de Sevastos. — „Căpitanul Rapota”, de Rădulescu-Niger. — „Dorul inimii”, poezie de N. D. Popescu. Ediț. IX. — „Istoria filozofică”, de Șuineanu. — „Legende”, de Urechia. — „Poesii”, de Vlahuță. — „Balade și Idile”, de Coșbuc. — „Basmele Românilor”, de Spirescu. — „Teatru”, de Ventura. — „Critice”, II. Vol. de Ghera. — „Istoria culturii naționale”, de Urechia. — „Istoria școlilor 1880—1887”, de Urechia. — „Teatru”, de Alexandri. — „Poesii”, de Alexandri. — „Literatură și știință”, de Ghera. — „Poesii”, de Eminescu. — „Proză și versuri”, de Eminescu. — „Brazi și putregai”, de Xenopol. — „Biblioteca Șaraga” nr. 1—18. — „Moș Teacă”, de Bacalbașa. — „Carmen Sylva”, de Delavrancea. — „Parasiții”, de Delavrancea. — „Între vis și viață”, de Delavrancea. — „Teatru”, de Caragiale. — „Note și schițe”, de Caragiale. — „Pecat”, 3 novele de Caragiale. — „Năpasta”, de Caragiale. — „Istoria Transilvaniei”, III. vol. de Barițiu. — „Poesii”, de Bolintineanu. — „Memorie a lui Grigorie T. Brătianu”. — „Cuvîntări tenebrale și memoriale”, de Boiu.

A apărut: „Manual de poezie română” în usul școlilor secundare, de I. Manliu, revîzut și întocmit după planul înaltului minister ung. reg. de culte și instrucțiune publică de Aleciu Vicu, profesor gimnasial. Blaj, 1893.

„Vino lele”, piesă musicală de I. Vidu. Se află de vînzare la autor în Lugos.

„Biblioteca Virici” pentru piano și canto, conținînd musică clasică și modernă, de autorii cei mai distinși (români și străini). Director Z. Dimitrescu, București, strada Luminii nr. 15. Apare în caete de câte 6 foi, quart mare, cu multă îngrijire executată. Au apărut pînă acum cincisprezece caete. Al șesprezecelea (anul 4, seria 5, nr. 1) conține următoarele piese: Vînzătorul de paseri, potpourri, arangiat de Fr. Sommer. — Souvenir d'Odesa, mazurcă rusă de H. Z. Vyantis. — Cad frunzele, romanță, cuvinte de Traian Demetrescu, musică de Sandu Așer Eschenasy.

„Ioaia Diecesană”. Organ al eparchiei gr.-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată pe săptămîna: Duminea. Redactor responsabil: Dr. Petru Barbu. Anul IX. Nr. 9 dela 27 Februarie v. are următorul cuprins: Lecțiune practică din Geografie. De George Cățana, învățător. — Higiena. — Varietați. — Publicațiune. — Concurse. — Avis! — Anunț.

Căilindarul zilei.

2/14 Martie 1894.

Iulian: Sf. Mc. Teodot.
Gregorian: Matilda.
Soarele: răsare 6.21 apune 6.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 13 Martie n 11 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 723.0)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatura	Direcția vîntului
Observat	Diferența din presiună		
725.5	+0.9	+4.4	+15.5+3.2
			0

Din țeară 10 Martie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tăria
Budapesta	760	+ 4.0	O	1
Sătmar	762	+ 5.1	SO	1
Cluj	761	0.0	—	—
Orșova	763	- 2.0	NO	2
Arad	762	+ 4.5	SO	1
Panciova	761	+ 1.8	SO	1

Sociți în Sibiu.

La 13 Martie n.

Hotel „Neuriver”. Citron, din Vienn. Kalman Géza, din Budapesta. Hartig, fabricant, din Cluj. Dr. Mejian, din Zernești.
Hotel „Meltzer”. Rosenberg. Slossberger, din Budapesta. Silvester Albert și Aladár, din Komlós. Boer, proprietar, din Aiud. Blum, din Blaj.

Economic.

Budgetul României pe 1894—95. Camera s'a ocupat toată săptămîna cu dezbaterile budgetului general al statului pe 1894—95.

Acest budget prezentat de guvern la venitori ca și la cheltueli cu suma de 202,309,265 franci, a fost sport de comisiunea budgetară la 203,170,765 franci adecă cu 861,500 franci mai mult.

Budgetul după-cum am arătat și cu altă ocaziune s'a prezentat echilibrat numai cu resurse ordinare casate pe încasările a trei ani trecuți. Prin urmare, ne fiind vorba aici de creare de noi impozite sau de modificarea sistemului nostru budgetar. Budgetul anul acesta n'a putut da loc la lungi debateri. D. Porumbaru, Dobrescu Pop și Stoiljan luând cuvîntul pentru a vorbi contra Budgetului și recunoscînd că budgetul s'a prezentat în condițiuni normale și după același sistem în care s'a prezentat în cei din urmă trei ani, s'au mîrginit a recapitula ceea-ce au zis în anii precedenți și a aborda chestiuni care nu erau de fel în legătură cu budgetul. D. Germani, ministru de finance a răspuns victorios tuturor adversarilor și camera după trei zile de dezbateri a votat budgetul general al statului cu o imensă majoritate. În urmă, ea a mai votat budgetul datoriei publice, budgetul ministerului lucrărilor publice, budgetul domeniilor, acela al ministerului de finance, al internelor și al afacerilor străine.

Toate aceste budgete sînt așa de bine alcătuite, încât execuțiunea lor promise după acum oare-care excedente de venituri.

Piața cerealelor în Rusia. În Odesa au sosit mulți cumpărători germani, doritori de-a una cereale rusești. În port stau șlepurile înțesate unele lîngă altele, așteptînd ca îndată-ce se va vota convențiunea comercială germano-rusă să fie încarcate și să pornească spre Germania. Depozitele de cereale cresc mereu în Rusia și dacă nu va începe exportul cu toate că animația e mare în port, depozitul de cereale pe piața Rusiei va atinge cifra de 300,000 de puzi.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiu. Dela 13 Martie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.40 până 6.—, grâu mestecat 7) chilo fl. 4.50 până 5.10, sêcăr 70 până 74 chilo fl. 3.40 până 3.90, orz 62 până 66 chilo fl. 3.50 până 3.90, ovês 42 până 48 chilo fl. 2.50 până 3.— cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.30 până 3.70, málaiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.60 până 1.80, sêmîntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până 4.50, mazêre 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până 9.— fasole 76 până 80 chilo fl. 3.— până 4.—, păsă de grâu 1. 3.— până 3.50, spirit p. 100 L. 4/5 54.— până 57 cr., carnea de vită chilo 49 cr. până 64, carnea de vițel 45 până 50 cr., carnea de porc 48 până 50 cr., carnea de berbec 4.— până — cr., ouș 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Făgăraș. În 9 Martie n. Grâu hectolitru fl. 5.20 până 5.80; grâu mestecat fl. 4.— până 4.50 sêcăr fl. 2.80 până fl. 3.—; orz fl. 2.50 până fl. 2.80; ovês fl. 2.70 până fl. 2.90; cucuruz fl. 3.— până fl. 3.60; mazêre fl. 6.— până fl. 7.— fasole fl. 1.20 până fl. 1.50; linte fl. 8.— până fl. 9.—; sêmîntă de cânepă fl. 4.— până fl. 5.— sêmîntă de in fl. 6.— 7.—; cartofi fl. 1.40 până 1.50; málaiul fl. 8.— până fl. 9.—; sêu brut 100 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sêu turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chit fl. 64.— până fl. 65.—; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60.—; sâpun 100 buc. fl. 22.— fl. 26.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fên fl. 1.80 până fl. 2.40 carne de vită chilo 46 cr.; carnea de vițel — până 40 cr.; carnea de porc — până 40.—; carnea de oaie — până 28.—; ouș 6 cu 10 cr.

Piața din Brașov. În 9 Martie n. Grâu frumos hect. fl. 6.20, de mijloc fl. 5.20, mai slab fl. 5.—, grâu mestecat fl. 4.—, sêcăr frumos fl. 3.50, de mijloc 3.— fl., mai slab —, orz frumos fl. 4.—, de mijloc 4.—, ovês frumos fl. 2.60, de mijloc —, cucuruz fl. —, málaiu fl. 3.40, mazêre fl. 5.40, linte fl. 12.—, fasole fl. 3.50, sêmîntă de in fl. 10.—, sêm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. —,90, carne de vită p. chilo 46—52 cr. carne de porc 45 cr., ouș 7 cu 20 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 10 Martie n. s'au notat: ungurești bîtrâni grei 50.— cr. până 51.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ungurești grei tineri 53 1/2 cr. până 54.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 50 1/2 cr. până 51.— cr., marfă țerănească grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 49 1/2 cr. până 50.— cr., ușoară 49.— cr. până 50.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbești ușori 50.— cr. până 51.— cr., transito de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., transito ușori 48.— cr. până 49.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Mart. n. 1894.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo dela	
Grâu					
Bănățeneș vechiu	74	—	75	—	
Grâu dela Tisa	74	—	75	—	
Grâu „Pesta”	74	—	75	—	
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	—	
„Bacfa”	74	—	75	—	
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—	
Sămînțe, vechi ori none	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo dela
Sêcăr					
Oz	de nutret	70—72	6.45	6.73	
de vinar	60—62	6.—	6.40		
de bere	62—64	6.65	7.80		
Ovês	89—41	7.90	9.25		
Cucuruz (porumb)	bănăț.	67—68	6.95	7.41	
	de alt soi	78	6.60	4.70	
Meiu					
Hrișcă			4.10	4.60	
Grâu	de toam. de primă.	7.47	7.49		
Cucuruz	7.23	7.25			
Ovês	4.89	4.91			
de toamnă de primăv.	6.94	6.96			
Produse diverse	Soiul		Cursul		
		dela	până		
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	54.—	58.—		
roșie		62.—	70.—		
Oleu de rap.	rafinat	86.—	86.50		
Uns. de porc	dela Pesta	52.60	53.—		
	dela țeară				
Slănină	sventat				
	afumată	50.—	50.50		
Sêu		38.—	39.—		
Prune					
Lictar	slavon, nou	14.—	14.25		
	bănățeneș				
Miere	brută				
	galbină străcurată				
Ceară	de Rosenau	152.—	155.—		
Spirit	brut	17.2.—	17.50		
	Drojînte de spirit	20.—	20.50		

Cursul pieței din Sibiu.

Din 10 Martie n. 1894.

Hârtie-monetă română	Cump. 9.10	vînd. 9.78
Lire turcești	11.05	11.21
Imperiali	10.05	10.10
Ruble rusești	1.80	1.82

Bursa de Budapesta.

Din 10 Martie n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	118.10
„ „ hârtie 4%	118.10
„ „ hârtie 5%	118.10
Împrumutul căilor ferate ung.	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.50
Bonuri rurale ung.	95.25
„ croate-slavone	98.—
Obligațiunile desp. regalilor.	101.—
Împrumut cu premiu ung.	149.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.—
Renta de hârtie austriacă	97.75
„ de argint austriacă	97.75
„ de aur austriacă	119.75
Losuri austriace din 1890	169.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1000
„ de credit ung.	435.—
„ „ austr.	864.40
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii	
„ Albina	101.—
Argintul	
Galbeni împărătești	5.83
Napoleon-d'ori	9.88
Mărci 100 imp. germane	61.05
Londra 10 Livres sterlingi	124.80

Bursa de Viena.

Din 10 Martie n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	118.20
„ „ hârtie 4%	118.20

Incheierea conturilor

pe anul al II-lea de gestiune al casei de imprumut și păstrare „Mrelul“, societate pe acții în Poiana, cu 31 Decembrie 1893.

Contul Bilanțului.

[637] 1-1

Table with columns for Active and Pasive, listing various financial items and their values in florins and cents.

Contul profitului și perderilor.

Table with columns for Eșiri and Venituri, detailing income and expenses for the period.

Poiana, la 31 Decembrie 1893.

Elia Pop m. p., Dumitru Șofană m. p., Ilie Georgescu m. p., Ioan Vlad m. p., Nicolae Păta m. p., Ioan Prodan m. p.

Subsemnatul comitet am examinat bilanțul prezent și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținute în bună regulă, l-am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Poiana, la 25 Februarie 1894.

Nicolae Dobrotă m. p., Ioan Măniț m. p., George Ghișe m. p., Ilie Ban m. p., Ilie Oprean m. p.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a table and text about a national conference and a portrait of Dr. Ioan Rațiu.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a portrait of Dr. Vasile Lucaciu and a price of 50 cents.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a book titled 'Ținerea vitelor' by Eugen Brote.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a book titled 'Prăsirea pomilor' by D. Comsa.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a book titled 'Homo Sum' by George Ebers.

Advertisement for 'Institutul Tipografic' in Sibiu, featuring a calendar for the year 1894.

Textual content for the 1894 calendar advertisement, including a list of astronomical and historical events.

Advertisement for 'Victoria' institute in Arad, featuring a call for a general assembly.

Text of the call for a general assembly, listing the agenda and the date of the meeting.

Table titled 'Contul Bilanțului' showing financial data for the institute in Arad.

Table titled 'Contul profitului și perderilor' showing profit and loss details for the institute.

Text listing the board members and the committee for the institute in Arad.

Large advertisement for 'Cassa de bancă și cambii Jacob L. Adler' in Sibiu, detailing services and interest rates.

Advertisement for 'Stofe pentru haine' by Joh. Stikarofsky, featuring various fabrics and prices.